

Exam. Code : 214701

Subject Code : 4988

M.A. Sociology 1st Semester

METHODOLOGY OF SOCIAL RESEARCH

Paper-II

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Answer **five** questions out of **eight** by selecting at least **one** question from each Section. The **fifth** question may be attempted from any Section. Each question carries **20** marks.

SECTION-A

1. What is positivist methodology ? Explain Comte's and Durkheim's positivist methodology.
2. Explain the interpretative methodology with special reference to ethnomethodology and phenomenology.

SECTION-B

3. What is the difference between theory and concepts ? Explain how theory and facts are related.
4. Explain the scientific basis of qualitative research with respect to methods and steps.

SECTION-C

5. What is verification, falsification, reliability and validity ? Explain its role in research in detail.

6. Discuss the logic of pure and applied research. Explain induction and deduction with the help of an example each.

SECTION-D

7. Differentiate between action research and exploratory research designs in detail.
8. What is research design ? Describe descriptive and comparative research designs in detail.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ:— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਅੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਭਾਵਵਾਦੀ ਵਿਧੀ ਕੀ ਹੈ ? ਕਾਮਟੇ ਅਤੇ ਦੁਰਖੀਮ ਦੀ ਭਾਵਵਾਦੀ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
2. ਐਥਨੋਮੈਥੋਡੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਫੀਨੋਮੀਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ? ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4. ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੳ

5. ਝੂਠ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਥਾਪਨ ਕੀ ਹਨ ? ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
6. ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਖੋਜ ਦੇ ਤਰਕ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਹਰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਐਕਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ ਅਤੇ ਐਕਸਪਲੋਰਟਰੀ ਰਿਸਰਚ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
8. ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀ ਹੈ ? ਵਰਣਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।